

V. évfolyam, 1. szám, 2013

Statisztikai Jelentések
FŐBB TERMÉNYEK ÉS TERMÉKEK
KÉSZLETALAKULÁSA

2013. félév

Főbb termények és termékek készletalakulása
V. évfolyam, 1. szám, 2013

Megjelenik félévente

Szerkesztő

Dr. Vágó Szabolcs

Szerző

Kiss Gabriella

kiss.gabriella@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3088

Fax: (+36 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Főbb termények és termékek készletalakulása	
2013. június 30.....	3
Információ az adatgyűjtésről.....	3
Összefoglaló.....	3

Főbb termények és termékek készletalakulása 2013. június 30.

Információ az adatgyűjtésről

A kiadvány a Főbb termények és termékek készletalakulása című, 1692 nyilvántartási számú, Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében bonyolított adatgyűjtés alapján készült. Az adatgyűjtés a Statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott Kormány rendelet szerint történik. Az adatszolgáltatás a mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, az élelmiszer, ital gyártása, valamint a nagykereskedelem ágazatba sorolt kijelölt vállalkozások számára kötelező. A gyűjtött adatok köre a főbb termények és termékek készletalakulása mennyiségben, amely az adott időpontban, saját termelésből vagy vásárlásból a vállalkozás tulajdonában vannak, az intervenciós készlet kivételével. Az adatgyűjtés reprezentatív, és a félév utolsó napján készleten lévő termény és termék mennyiségéről nyújt információt.

2013 első félévében 2181 szervezet tett eleget adatszolgáltatási kötelezettségének. Az adatszolgáltatók 49,3 százaléka nemleges jelentést küldött be, és 23 vállalat megszűnt.

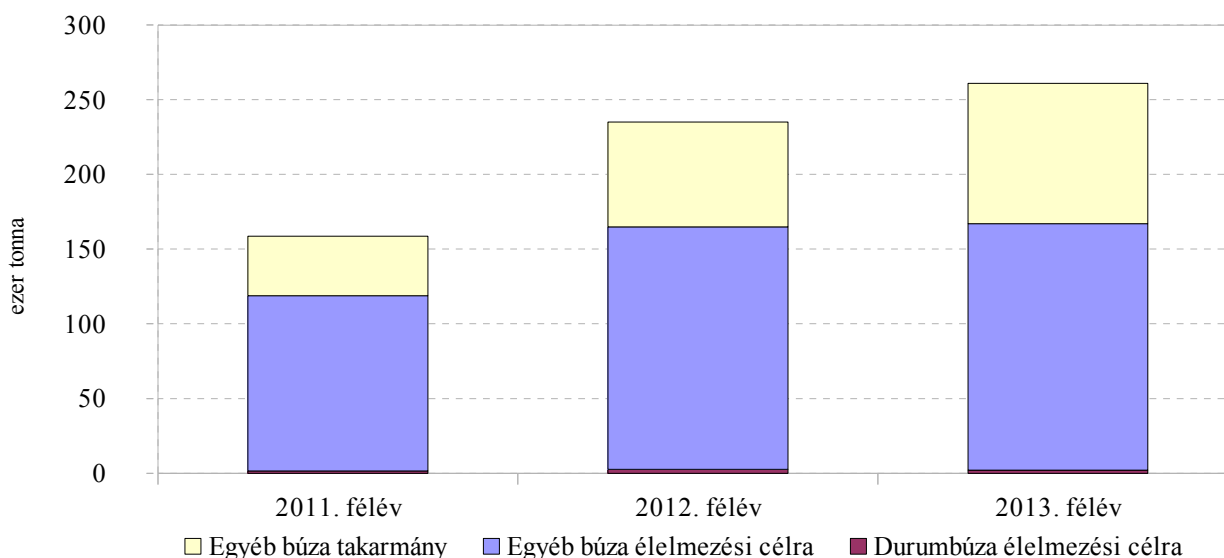
Összefoglaló

A búzakerészet mennyisége 2013. június 30-án 261 ezer tonna volt, 11 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi mennyiséget. A készleten lévő búza 27 százaléka származott saját termelésből, ez az arány tavaly első félév végén megközelítőleg azonos volt (1. ábra).

Durumbúzánál 25 százalékos csökkenés mutatkozik 2013. I. félév végén az előző félév végéhez képest, ami a saját termelésből származó készlet jelentős csökkenésének köszönhető. Az egyéb élelmezési célú búza készletmennyisége 165 ezer tonna volt 2013. I. félév végén, ami 2 százalékkal több, mint a 2012. I. félév végén. (162 ezer tonna).

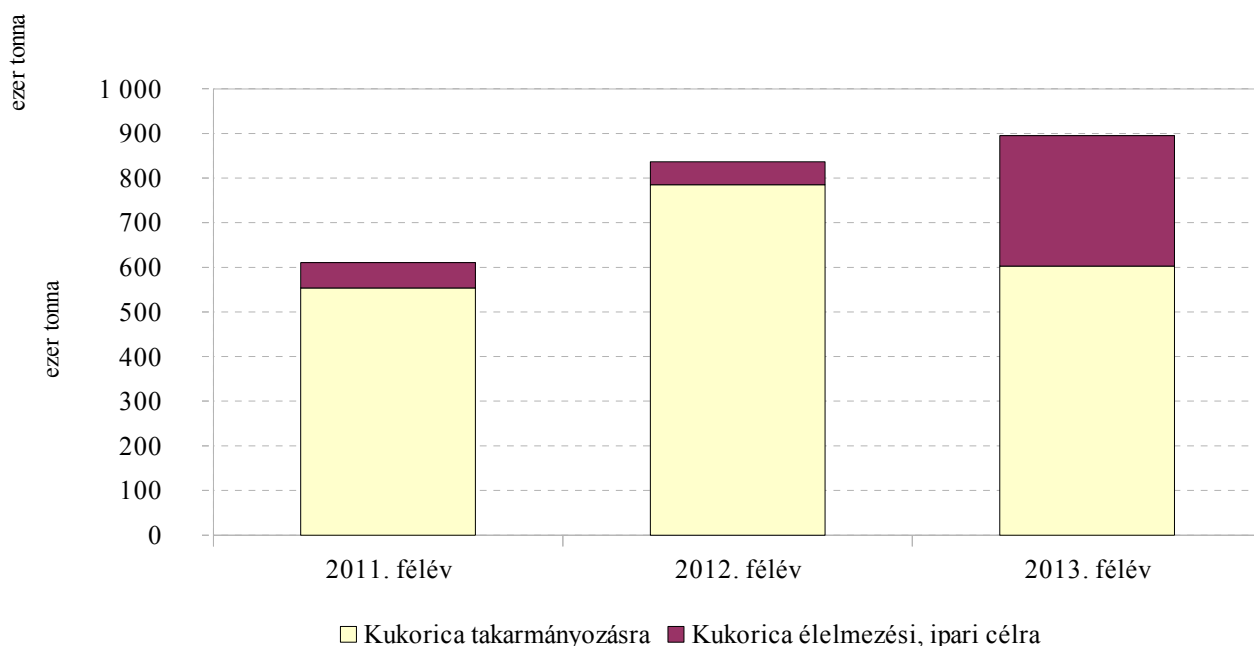
Takarmánybúzából 2013. I. félév végén 34 százalékkal többet (94 ezer tonnát) tartottak készleten, mint egy évvel korábban.

1. ábra: A búza készletalakulása

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

2. ábra: A kukorica készletalakulása

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

A kukorica összes készlete 2013. június 30-án 895 ezer tonna volt, 7 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Az arányokat nézve a kukorica készletek 77 százaléka származott vásárolt készletből. Az összes kukorica készlete 2013 félév végén is döntő részben takarmány kukoricából állt (603 ezer tonna) míg élelmezési kukoricából 292 ezer tonna volt készleten. (2. ábra).

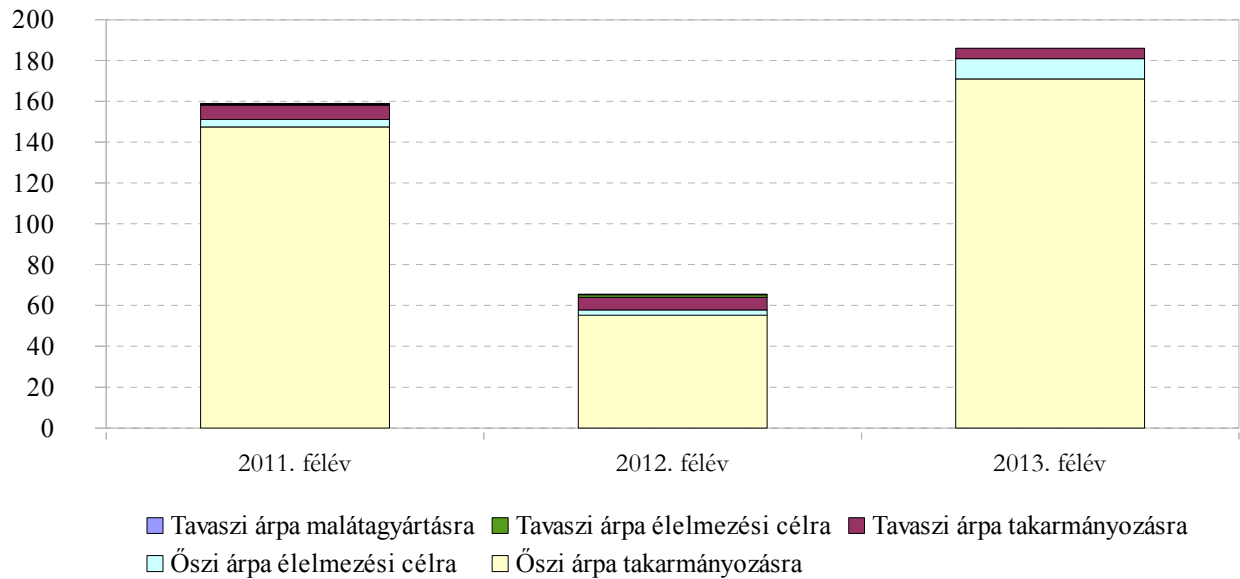
A készleten lévő élelmezési célra szánt rizsből 4 ezer tonnával több állt rendelkezésre 2013 félév végén.

Az összes árpakészlet 2013. I. félév végén 186 ezer tonna volt, ami 184 százalékkal több mint egy évvel korábban. (3. ábra) Az árpa készlet 42 százaléka származott vásárolt készletből, ugyanakkor a saját termelésből származó árpa készlete 187 százalékos emelkedést

mutat. A legnagyobb tételt jelentő takarmányozási célú őszi árpa készlete 171 ezer tonna, ami 210 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban. Az élelmezési célú őszi árpa készlete 7 ezer tonnával haladta meg a tavaly első félév végén rendelkezésre álló mennyiséget, ami a vásárolt készlet nagymértékű emelkedésének köszönhető (6 ezer tonna).

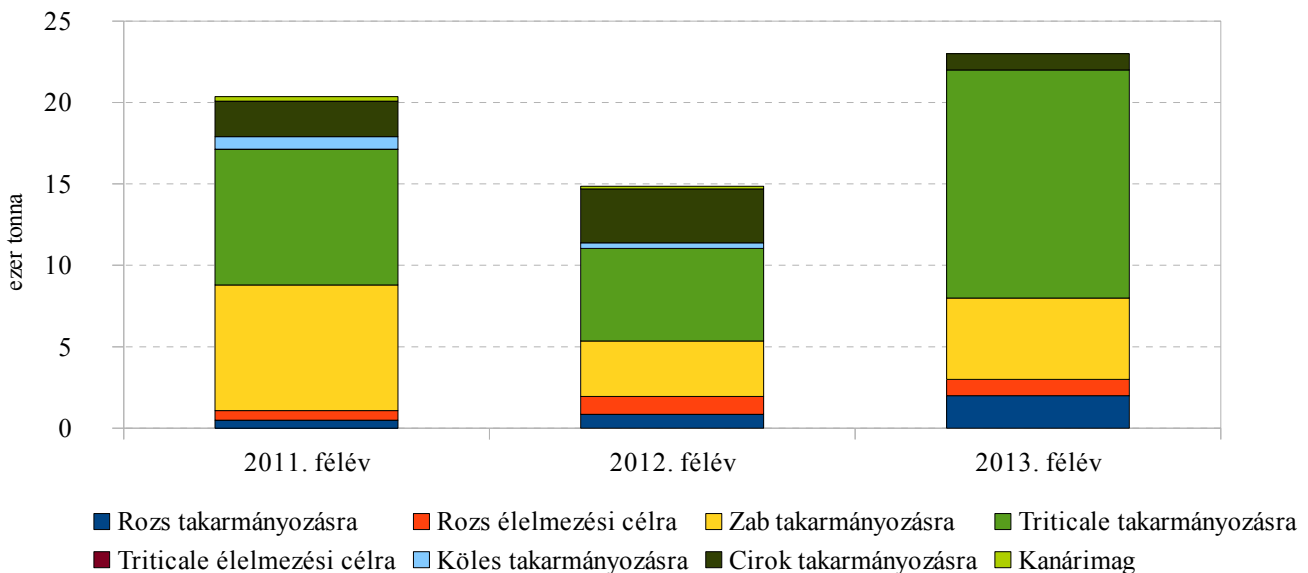
A tavaszi takarmány árpa esetében 2013. I. félév végén 26 százalékkal kevesebbet tartottak készleten, mint egy évvel korábban. Az élelmezési célú tavaszi árpa készlete 2013. I. félév végén 79 százalékkal mérséklődött. A malátagyártáshoz használt tavaszi árpa készleténél 2013 félév végi adatokat tekintve a vásárolt készlet mutat jelentős csökkenést.(3. ábra)

3. ábra: Az árpafélék készletalakulása

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

4. ábra: Egyéb gabonafélék készletalakulása

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

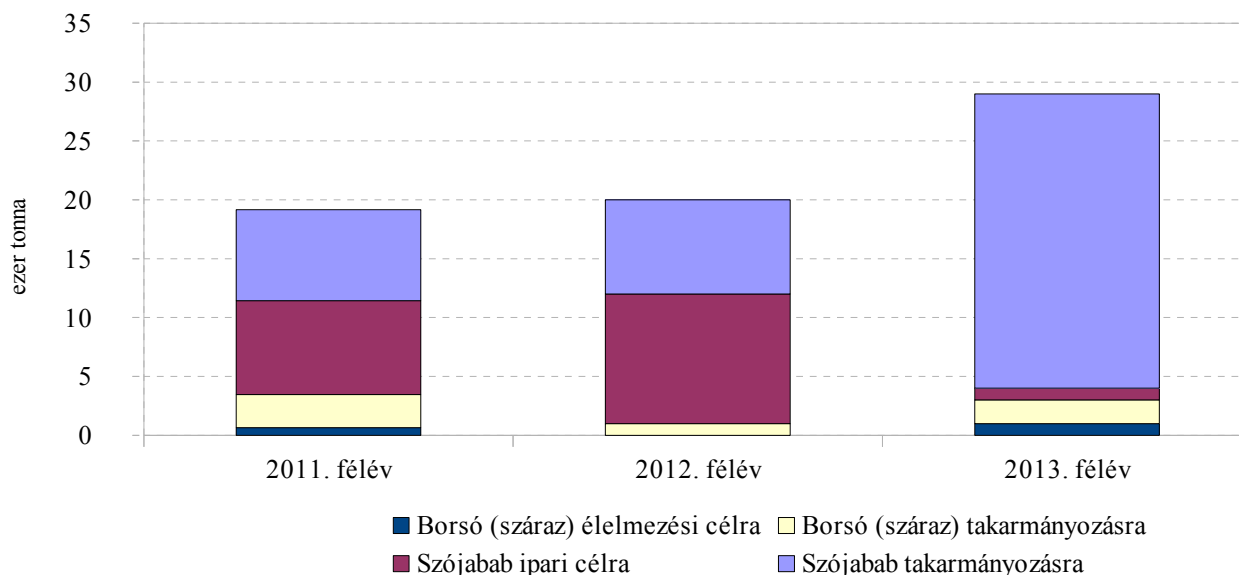
Az egyéb gabonafélék összes készlete 2013 félév végén 54 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban. Az egyéb gabonafélék készleten tartott mennyiségének nagyobb hányada saját termelésű készlet volt. (13 ezer tonna) Az arányokat tekintve 55:45 volt a megoszlás ezzel szemben 2012. I. félév végén ez az arány 64:36 volt. (1. táblázat) Legnagyobb részben takarmány

minőségű triticáléból (14 ezer tonnát), takarmány minőségű zabból (5 ezer tonnát) és takarmányozásra való rozsból (1,5 ezer tonnát) raktároztak a vállalkozások 2013. I. félév végén. Az egyéb gabonafélék közül a takarmány minőségű triticáléból tartanak készleten a legtöbbet a vállalkozások. Az idei félév végén ez a mennyiség közel háromszorosa a egy évvel korábbinak.

Ennek a nagymértékű készletemelkedésnek egyik lehetséges oka, hogy hazánkban egyre jobban elterjedőben van az állati takarmányozás terén a triticálé felhasználása a biztos hozam és a magas beltartalom miatt (az árpával közel egyenértékű takarmánynak minősül).

Burgonyából 25 százalékkal több állt rendelkezésre 2013 félév végén, mint egy évvel ezelőtt. A saját termelésből eredő készletek 52 százalékkal csökkentek, viszont a vásárlásból származó készletek több, mint a kétszeresére emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest.

Hüvelyesek készletalakulása

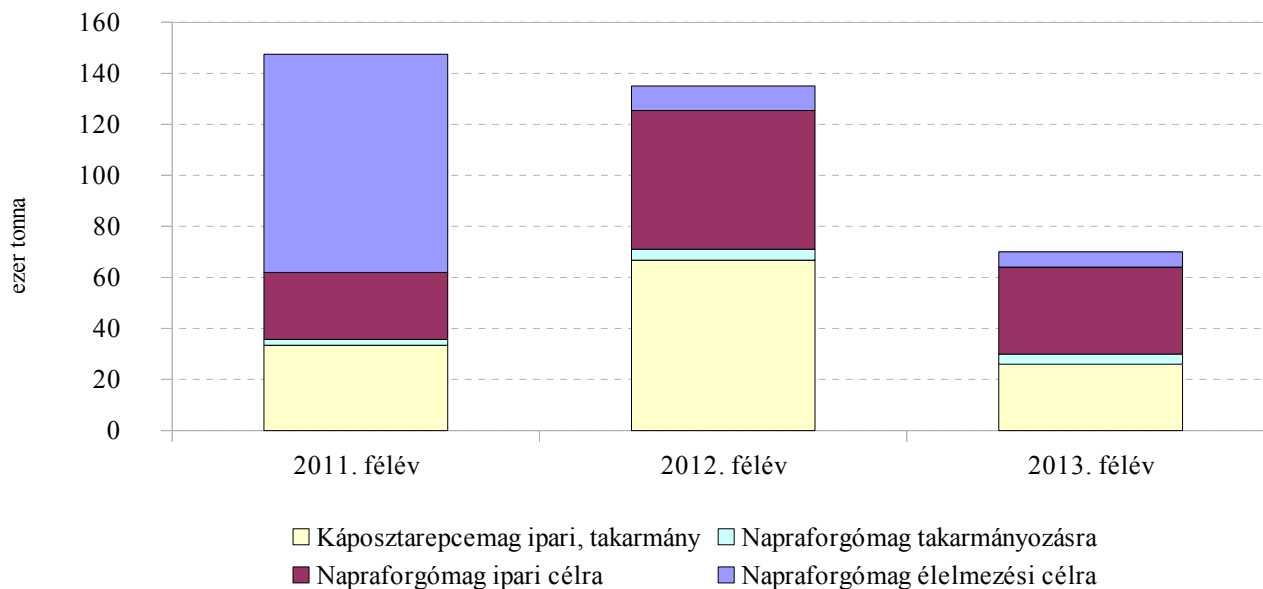

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

Szójából 27 ezer tonnát tartottak készleten 2013. I. félév végén, melynek arányait nézve 95 százalékban takarmány minőségű és a fennmaradó részben ipari minőségű szója volt. Szójából a vállalkozások döntő többségben vásárolt készlettel rendelkeztek 2013 első félév végén, ugyanúgy mint 2012 azonos időszakában. Jelentősen megemelkedett a takarmány minőségű szója készletmennyisége, míg az ipari célra szánt szója minimális mennyiségben volt készleten a rendelkezésre álló adatok alapján. (Full Fat szója megjelenése az állati takarmányozás terén).

Az összes napraforgó készlete 39 százalékkal volt kevesebb 2013. I. félév végén, mint a tavalyi év azonos időszakában. Az arányokat vizsgálva a saját termelésből származó készlet közel azonos (-1,4 százalék), míg a vásárolt készlet 38 százalékkal csökkent a tavalyi félévkor készleten lévő mennyiséghez képest. Az olajos magvaknál a legnagyobb tételt az ipari minőségű napraforgómag tette ki, melynek jelentősebb része vásárolt készletből állt (30 ezer tonna).

5. ábra: Olajos magvak készletalakulása

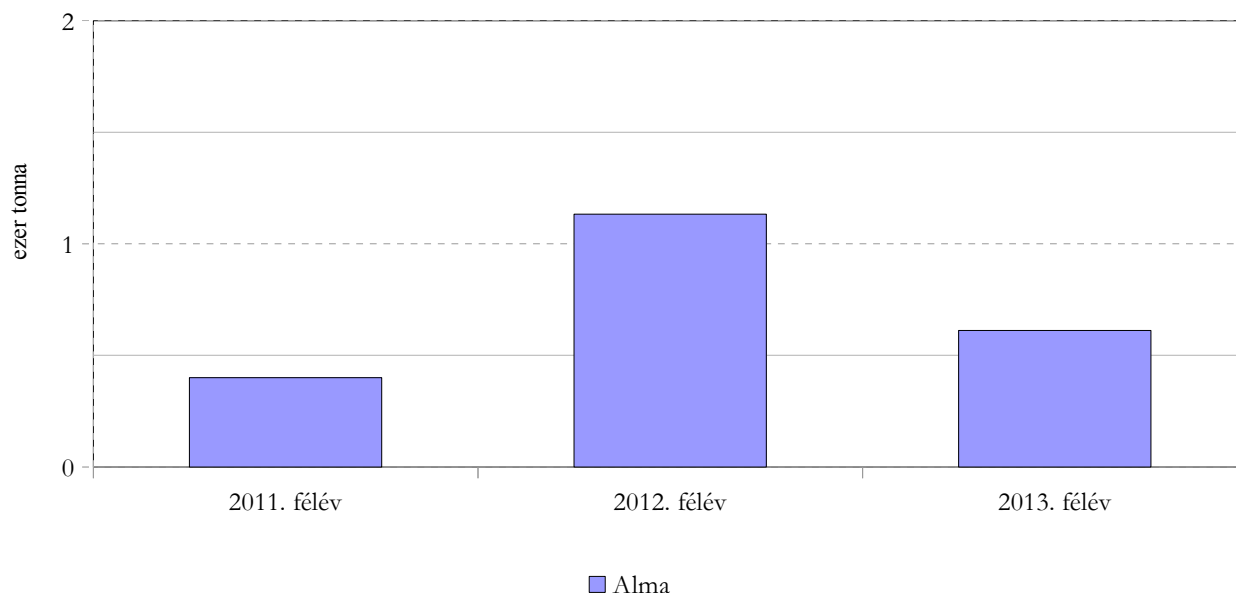

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

A repce készlete 2013 félév végén 26 ezer tonna volt, kevesebb, mint a fele a tavaly félév végén rendelkezésre álló készletnek. A vásárlásból származó

készlet 56 százalékkal, a saját termelésből származó készlet pedig 72 százalékkal mérséklődött az előző év azonos időszakához képest. (2. táblázat)

6. ábra: Alma készletalakulása

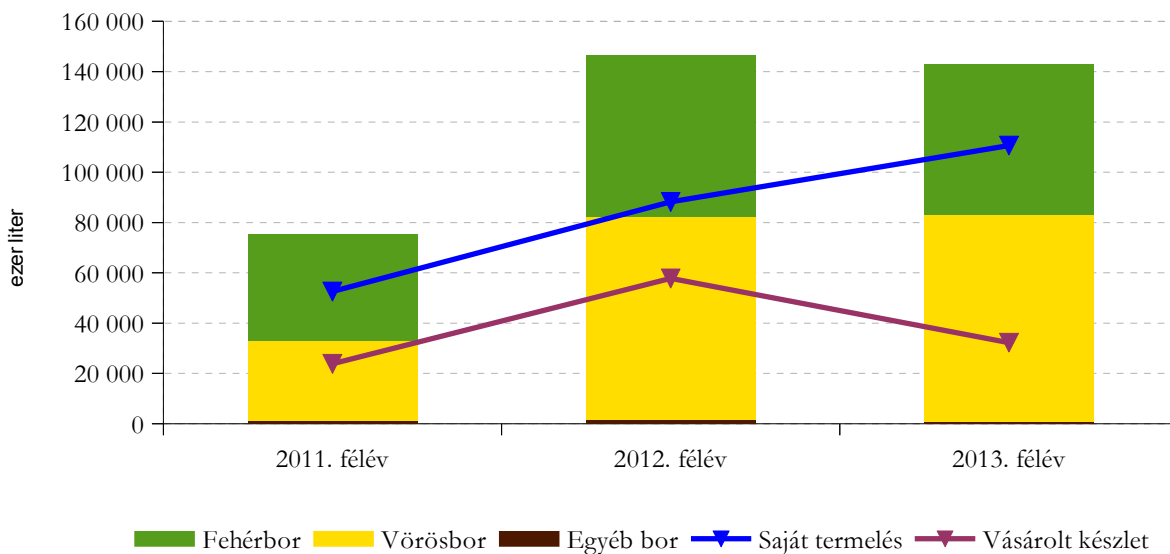

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

Az alma készletalakulása 2013 félév végén 46 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az elmúlt féléveket nézve az alma készlete majdnem visszaesett a két évvel korábbihoz.

Ez visszavezethető arra, hogy az idén is gyenge volt az almatermés, mert a kora tavaszi fagy, illetve a gyors virágzás, majd a nyár eleji viharok és jégverések, miatt minőségi és méretbeli problémák is voltak terméssel.

7. ábra: **Bor készletalakulása**

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

A borkészletek mennyisége 2013 félév végén közel 4 millió literrel csökkent az előző félév azonos időszakához képest.

A fehérborok készlete 60 millió liter volt, amely 4 millió literrel kevesebb az előző félév végén készleten lévő mennyiséghez képest. A fehérborok készletének arányait tekintve az idei félév végén ez az arány a saját termelésű készlet felé billent (66:34) ezzel szemben az előző félév végén szinte megegyező mennyiség állt rendelkezésre a saját termelésű és a vásárolt készletből.

A vörösborok készlete 2013. I. félév végén 82 millió liter volt, amely 1 millió literrel haladta meg az előző félév azonos időszakában készleten lévő mennyiséget és 86 százalékban saját termelésből származott. A 2013. I. félév végén készleten lévő borok mennyisége összességében 7 százalékkal mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest.(8. ábra)

1. táblázat: Főbb termények és termékek készletalakulása (vetőmagok kivételével)

Megnevezés	tonna								
	2012. félév			2013. félév			Előző félév vége %-ban		
	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes készlet	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes készlet	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes készlet
Búza összesen	68 615	166 508	235 123	71 872	189 212	261 085	104,7	113,6	111,0
Durumbúza élelmezési célra	2 273	444	2 717	160	1 879	2 039	7,0	423,2	75,0
Egyéb búza élelmezési célra	43 103	119 073	162 177	35 842	129 154	164 996	83,2	108,5	101,7
Egyéb búza takarmány célra	23 238	46 991	70 229	35 870	58 179	94 049	154,4	123,8	133,9
Kukorica összesen	210 589	625 510	836 099	209 664	685 044	894 707	99,6	109,5	107,0
Kukorica takarmányozásra	200 912	584 072	784 984	194 261	408 521	602 781	96,7	69,9	76,8
Kukorica élelmezési, ipari célra	9 677	41 438	51 115	15 403	276 523	291 926	159,2	667,3	571,1
Rizs élelmezési célra	1 912	264	2 176	4 186	2 210	6 396	218,9	836,2	293,9
Árpa összesen	37 651	27 938	65 589	108 028	78 277	186 305	286,9	280,2	284,0
Őszi árpa takarmányozásra	31 471	23 759	55 230	100 477	70 602	171 079	319,3	297,2	309,8
Őszi árpa élelmezési célra	2 204	407	2 611	3 930	6 154	10 085	178,3	1 510,9	386,3
Tavaszi árpa takarmányozásra	2 660	3 489	6 149	3 043	1 504	4 547	114,4	43,1	73,9
Tavaszi árpa élelmezési célra	1 249	108	1 357	285	2	287	22,8	1,8	21,1
Tavaszi árpa malátagyártásra	68	174	242	293	15	308	430,9	8,6	127,4
Egyéb gabona félék összesen	9 463	5 486	14 949	13 055	9 930	22 984	138,0	181,0	153,8
Rozs takarmányozásra	554	300	854	966	572	1 538	174,3	190,9	180,1
Rozs élelmezési célra	607	476	1 083	38	672	710	6,3	141,2	65,6
Zab takarmányozásra	2 328	1 089	3 417	2 439	2 338	4 777	104,8	214,7	139,8
Triticale takarmányozásra	3 198	2 487	5 685	8 660	5 353	14 013	270,8	215,2	246,5
Triticale élelmezési célra	0	93	93	101	140	241	0,0	150,5	259,1
Köles takarmányozásra	127	217	344	168	194	361	132,1	89,5	105,0
Cirok takarmányozásra	2 627	676	3 302	605	403	1 008	23,0	59,6	30,5

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

2. táblázat: Főbb termények és termékek készletalakulása (vetőmagok kivételével)

Megnevezés	tonna								
	2012. félév			2013. félév			Előző félév vége %-ban		
	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes készlet	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes készlet	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes készlet
Kanárimag	23	148	171	78	258	336	345,1	173,9	196,5
Burgonya élelmezési célra	372	218	590	177	558	735	47,6	256,3	124,6
Hüvelyesek összesen	4 618	16 880	21 498	3 670	25 756	29 426	79,5	152,6	136,9
(Borsó száraz) élelmezési célra	1 199	57	1 256	767	419	1 186	64,0	740,3	94,4
Borsó (száraz) takarmányozásra	819	739	1 558	1 067	478	1 545	130,3	64,7	99,2
Szójabab ipari célra	1 299	9 365	10 664	473	901	1 374	36,4	9,6	12,9
Szójabab takarmányozásra	1 302	6 719	8 021	1 363	23 958	25 321	104,7	356,5	315,7
Napraforgó összesen	4 823	63 500	68 323	4 755	39 109	43 864	98,6	61,6	64,1
Napraforgómag élelmezési célra	347	9 296	9 643	682	5 772	6 454	196,3	62,1	66,9
Napraforgómag ipari célra	2 942	51 380	54 321	3 515	30 079	33 593	119,5	58,5	61,7
Napraforgómag takarmányozásra	1 533	2 825	4 358	559	3 258	3 817	36,5	115,3	87,6
Káposztarepcemag ipari, takarmány	16 917	48 800	65 717	4 817	21 404	26 221	28,5	43,9	39,9
Olajlenmag ipari, élelmezési, takarmány	26	12	38	8	7	15	30,9	57,4	39,4
Alma	213	919	1 132	493	120	612	231,8	13,1	54,1
Bor (1000 liter)	88 196	57 741	146 488	110 598	32 233	142 832	125,4	55,8	97,5
fehérbor	31 745	32 488	64 233	39 444	20 344	59 788	124,3	62,6	93,1
vörösbor	55 514	25 249	80 764	70 523	11 721	82 245	127,0	46,4	101,8
egyéb bor	937	554	1 491	631	168	799	67,3	30,3	53,6

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

3. táblázat: **Főbb termények és termékek közraktározott készlete**

Megnevezés	2013. félév			
	Saját termelésű készlet	Vásárolt készlet	Összes közraktározott készlet	Összes készlet
Egyéb búza élelmezési célra	2 429	6 968	9 397	164 996
Egyéb búza takarmány	404	58	462	97 740
Kukorica takarmányozásra	7 617	9 368	16 985	606 094
Kukorica élelmezési, ipari célra		32 530	32 530	291 926
Őszi árpa takarmányozásra	1 742	240	1 982	171 079
Napraforgómag ipari célra		1 000	1 000	33 593

Forrás: AKI Statisztikai Osztályán készült adatok alapján

